

REZOLUCJA ⁽¹⁾**w sprawie umów handlowych między UE a jej partnerami z Europy Wschodniej, w tym pogłębionych i kompleksowych stref wolnego handlu, oraz pomocy UE w tej dziedzinie**

(2012/C 153/02)

ZGROMADZENIE PARLAMENTARNE EURONEST,

- uwzględniając wspólny komunikat Komisji oraz Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa z dnia 25 maja 2011 r. w sprawie nowej koncepcji działań w obliczu zmian zachodzących w sąsiedztwie (COM(2011)0303),
- uwzględniając rozwój europejskiej polityki sąsiedztwa (EPS) od 2004 r., a w szczególności sprawozdania z postępów w jej wdrażaniu przedstawiane przez Komisję,
- uwzględniając plany działania przyjęte wspólnie z Armenią, Azerbejdżanem, Gruzją i Mołdawią, a także program stowarzyszeniowy z Ukrainą,
- uwzględniając zalecenia Parlamentu Europejskiego w sprawie negocjacji dotyczących układów o stowarzyszeniu z Ukrainą, Mołdawią, Gruzją, Armenią i Azerbejdżanem oraz rezolucję Parlamentu Europejskiego z dnia 7 kwietnia 2011 r. w sprawie przeglądu europejskiej polityki sąsiedztwa – wymiaru wschodniego,
- uwzględniając wnioski z posiedzenia ministrów spraw zagranicznych Partnerstwa Wschodniego z dnia 13 grudnia 2010 r.,
- uwzględniając wspólne deklaracje przyjęte podczas szczytu Partnerstwa Wschodniego w Pradze w dniu 7 maja 2009 r. oraz szczytu Partnerstwa Wschodniego w Warszawie w dniach 29–30 września 2011 r.,
- uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 1638/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 2006 r. określające przepisy ogólne w sprawie ustanowienia Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa (ENPI) ⁽²⁾,
- uwzględniając swój akt ustanawiający z dnia 3 maja 2011 r.,
  - A. mając na uwadze, że współpraca w ramach Zgromadzenia Parlamentarnego Euronest ma na celu osiągnięcie pozytywnych wyników dzięki temu, że odgrywa rolę platformy wymiany poglądów, znajdowania wspólnych stanowisk w sprawie aktualnych wyzwań globalnych związanych z demokracją, polityką, ekonomią, bezpieczeństwem energetycznym i sprawami społecznymi, a także wzmacniania więzi między krajami regionu oraz między tymi krajami a UE;
  - B. mając na uwadze, że w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa Partnerstwo Wschodnie stworzyło ważne ramy polityczne dla zacieśnienia stosunków, przyspieszenia stowarzyszenia na poziomie politycznym oraz dalszej integracji gospodarczej, powiązanych silnymi więzami geograficznymi, historycznymi i kulturowymi, poprzez wspieranie reform politycznych i społeczno-gospodarczych oraz ułatwianie dostosowywania standardów do dorobku prawnego UE;
  - C. mając na uwadze, że Partnerstwo Wschodnie zacieśnia wielostronne stosunki między zaangażowanymi państwami, przyczynia się do wymiany informacji i doświadczeń w odniesieniu do transformacji, reform i modernizacji oraz zapewnia Unii Europejskiej dodatkowe instrumenty służące wspieraniu tych procesów;
  - D. mając na uwadze, że Partnerstwo Wschodnie przewiduje zacieśnienie stosunków dwustronnych dzięki nowym układom o stowarzyszeniu, z uwzględnieniem szczególnej sytuacji i ambicji kraju partnerskiego oraz jego zdolności do spełnienia wynikających z takiego układu zobowiązań;

⁽¹⁾ Przyjęta w dniu 3 kwietnia 2012 r. w Baku (Azerbejdżan).

⁽²⁾ Dz.U. L 310 z 9.11.2006, s. 1.

- E. mając na uwadze dynamiczny rozwój handlu między Unią Europejską a jej partnerami z Europy Wschodniej, która obejmuje coraz większą liczbę obszarów współpracy, oraz stopniowo pogłębiającą się integrację gospodarczą, a także mając na uwadze, że aby kierować zmianami w coraz ściślejszych relacjach handlowych, zarówno UE, jak i państwa Partnerstwa Wschodniego uznały konieczność stworzenia wspólnych wzmocnionych ram umownych w celu aktualizacji obecnych umów handlowych;
- F. mając na uwadze, że nowe umowy o wolnym handlu (DCFTA) będą pogłębione i kompleksowe, jeśli chodzi o ich charakter, zakres i poziom zaangażowania, a tym samym będą wykraczać poza tradycyjne umowy o wolnym handlu oraz obejmować zarówno liberalizację handlu towarami, usługami i inwestycjami w oparciu o odpowiednie zasady WTO, jak i inne obszary związane z handlem, takie jak prawa własności intelektualnej, cła, zamówienia publiczne, kwestie energetyczne, konkurencja, przejrzystość, energia i zrównoważony rozwój;
- G. mając na uwadze, że tworzenie DCFTA oferuje umawiającym się stronom szeroki zakres potencjalnych korzyści; mając jednak na uwadze, że większość z tych korzyści będzie opierać się na synergach uzyskiwanych z połączenia DCFTA i procesów dostosowawczych przewidzianych w układzie o stowarzyszeniu;
- H. mając na uwadze, że handel z UE stanowi znaczną część międzynarodowych przepływów handlowych, oraz mając na uwadze, że gospodarki państw Partnerstwa Wschodniego są uzależnione od tego handlu;
1. uważa, że państwa Partnerstwa Wschodniego są kulturowo i historycznie blisko powiązane z Unią Europejską, z którą dzielą europejskie dziedzictwo i wartości, a także dostrzega po ich stronie wolę gospodarczego zintegrowania się z UE;
  2. podkreśla znaczenie wspólnych standardów dla towarów i usług w ramach rynku wewnętrznego Unii Europejskiej, które stanowią fundament integracji europejskiej; uważa w związku z tym, że państwa Partnerstwa Wschodniego powinny podejmować wysiłki służące osiągnięciu zgodności z tymi standardami w celu zacieśniania współpracy w ramach stosunków handlowych między stronami;
  3. z zadowoleniem przyjmuje niedawną decyzję UE o rozpoczęciu negocjacji w sprawie DCFTA z Armenią, Gruzją i Mołdawią; podkreśla, że DCFTA stanowią doskonały środek przyspieszenia integracji gospodarczej UE z państwami Partnerstwa Wschodniego i jeśli zostaną odpowiednio wykorzystane, a ich postanowienia będą prawidłowo przestrzegane, mogą doprowadzić do integracji politycznej państw Partnerstwa Wschodniego z UE; w związku z tym zwraca się do UE i państw Partnerstwa Wschodniego o zintensyfikowanie współpracy w celu przyspieszenia negocjacji w sprawie DCFTA, rozpoczęcia negocjacji z tymi państwami, które są na to przygotowane, oraz parafowanie, podpisanie i ratyfikowanie umów z tymi państwami, które już ukończyły negocjacje w sprawie DCFTA;
  4. proponuje, aby te państwa Partnerstwa Wschodniego, które nie są jeszcze członkami WTO, doprowadziły do niezwłocznego negocjacji i przystąpienia do WTO, co jest koniecznym warunkiem pogłębienia konwergencji z rynkami UE w ramach DCFTA;
  5. wzywa Światową Organizację Handlu do przyspieszenia i szybkiego sfinalizowania procesów negocjacyjnych z państwami Partnerstwa Wschodniego, które nie są jeszcze jej członkami, oraz podkreśla znaczenie członkostwa w WTO dla ustanowienia w najbliższej przyszłości przez państwa Partnerstwa Wschodniego wspólnych zasad handlowych z państwami członkowskimi UE;
  6. podkreśla konieczność zapewnienia tego, by rozpoczęte niedawno negocjacje z państwami Partnerstwa Wschodniego w sprawie DCFTA były prowadzone w sprawiedliwy i przejrzysty sposób oraz aby odpowiednio uwzględniono w nich długofalowe cele dotyczące zrównoważonego rozwoju, w tym zwiększenie konkurencji i zmniejszenie korupcji;
  7. zwraca uwagę, że Unia Europejska ma wspólny interes w tym, aby pomagać państwom Partnerstwa Wschodniego w dążeniu do osiągnięcia trwałego, stabilnego i mającego solidne podstawy wzrostu gospodarczego oraz w stworzeniu nowoczesnego zarządzania gospodarką, czego osiągnięcie możliwe jest dzięki połączeniu gospodarek państw Partnerstwa Wschodniego ze wspólnym rynkiem Unii Europejskiej w ramach DCFTA; podkreśla to, że DCFTA mają istotne i kluczowe znaczenie dla zapewnienia nowoczesnego, przejrzystego i przewidywalnego handlu, jak również dla bezpośrednich inwestycji zagranicznych, które przyczyniają się do tworzenia miejsc pracy i trwałego wzrostu gospodarczego;

8. z ubolewaniem odnosi się do braku wystarczających funduszy i przedłużającego się braku spójnej polityki UE wobec państw Partnerstwa Wschodniego w porównaniu z innymi obszarami europejskiej polityki sąsiedztwa; zwraca uwagę na to, że prowadzona w ciągu dwóch ostatnich dziesięcioleci spójna polityka wobec niektórych członków dawnej Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej przyniosła bardzo pozytywne rezultaty, które m.in. przejawiają się obecnym członkostwem kilku z nich w UE; w związku z tym zwraca uwagę na negatywne aspekty braku takiej polityki, co skutkuje wzrostem migracji i korupcji oraz słabością demokratycznych instytucji w państwach Partnerstwa Wschodniego;
9. wzywa do wzmocnienia dialogu między UE i partnerami z Partnerstwa Wschodniego, obejmującego udzielanie pomocy technicznej i finansowej w odniesieniu do najistotniejszych zagadnień związanych z handlem, takich jak techniczne bariery w handlu, bezpieczeństwo żywności i kwestie dotyczące środków ochrony roślin, cła, normalizacja, ocena zgodności, handlowe aspekty praw własności intelektualnej itp.;
10. zachęca do integracji gospodarek państw Partnerstwa Wschodniego z gospodarkami Unii Europejskiej; podkreśla, że taki krok może przyczynić się do dalszej integracji politycznej z UE;
11. podkreśla, że DCFTA powinny stanowić nieodłączną część szeroko zakrojonych układów o stowarzyszeniu, zawierających postanowienia dotyczące dialogu politycznego w kwestiach praw człowieka, demokratycznych wartości i praworządności;
12. podkreśla, że głębsza integracja rynków UE i państw Partnerstwa Wschodniego może przyczynić się do pobudzenia wzrostu gospodarczego w ramach obu tych obszarów, zlikwidowania regionalnych nierówności gospodarczych i nierówności społecznych w tych państwach, a tym samym podwyższyć poziom dobrobytu ich społeczeństw, co jest istotne zwłaszcza w czasach światowego kryzysu gospodarczego;
13. podkreśla to, że prowadzone z Unią Europejską negocjacje w sprawie DCFTA bezpośrednio łączą się z szeroko zakrojonym programem reform gospodarczych w państwach biorących w nich udział, które w krótkim okresie mogą być bolesne dla pewnych sektorów ich gospodarek, ale odpowiednio przeprowadzone mogą przyczynić się do stworzenia prawidłowo funkcjonującego rynku, umożliwiając tym samym osiągnięcie wysokiego wzrostu gospodarczego w perspektywie długoterminowej; wzywa władze państw Partnerstwa Wschodniego do podejmowania większych wysiłków w celu spełnienia określonych przez Komisję wymogów dotyczących układu o stowarzyszeniu oraz w celu likwidacji monopoli, liberalizacji rynków i wzmocnienia praworządności;
14. podkreśla, że proces regulacyjnego dostosowywania do dorobku prawnego UE, który jest kluczowy dla uczynienia umów o wolnym handlu „pogłębionymi i kompleksowymi”, wymaga istotnej przebudowy podstaw funkcjonowania państw i społeczeństw Partnerstwa Wschodniego oraz ich kultury prawnej i gospodarczej;
15. zwraca uwagę na różnorodność DCFTA zawieranych z państwami Partnerstwa Wschodniego, wynikającą z rozmiarów ich rynków w porównaniu z rynkiem UE oraz poziomu ich rozwoju; w związku z tym podkreśla, że dalsze postępy negocjacji w sprawie DCFTA powinny opierać się na założeniu „więcej za więcej”;
16. wzywa do utworzenia rzetelnego systemu oceny wdrażania zobowiązań technicznych przyjętych przez państwa Partnerstwa Wschodniego w trakcie negocjacji w sprawie DCFTA, zarówno w zainteresowanych państwach, jak i w ramach instytucji UE; podkreśla możliwość wymieniać się przez państwa Partnerstwa Wschodniego informacjami na temat najlepszych praktyk w zakresie wdrażania standardów technicznych;
17. wzywa Unię Europejską do współdzielenia ciężaru udzielania pomocy finansowej i technicznej w reformowaniu gospodarek państw Partnerstwa Wschodniego w celu dostosowania ich do standardów unijnych; proponuje w tym zakresie, aby w celu rozpowszechniania fachowej wiedzy poszczególne organy w państwach członkowskich UE i ich odpowiedniki w państwach Partnerstwa Wschodniego korzystały z programów partnerskich i pomocy TAIEX;
18. zwraca uwagę na potencjalny efekt rozlewania się dobrych praktyk wdrażanych w ramach programu Partnerstwa Wschodniego w objętych nim państwach, z uwagi na wielki wpływ na sąsiadujące z nimi kraje, które nie należą do UE;
19. zaleca podejmowanie dalszych działań na rzecz podwyższenia w państwach Partnerstwa Wschodniego poziomu standardów technicznych i prawnych, co jest niezbędne w celu tworzenia potencjału dla zacieśnienia współpracy gospodarczej między państwami Partnerstwa Wschodniego i państwami członkowskimi UE;

20. wzywa do przyjęcia ambitnego podejścia i całościowej wizji w odniesieniu do kwestii integracji gospodarczej UE z państwami Partnerstwa Wschodniego w ramach DCFTA, dzięki objęciu nimi nie tylko szerokiego zakresu zagadnień związanych z wolnym handlem, takich jak środki ochrony roślin i oznaczenia handlowe, lecz także zagadnień związanych z dostosowywaniem standardów regulacyjnych, ochroną środowiska i zrównoważonym rozwojem; podkreśla w tym zakresie konieczność włączenia do DCFTA rozdziałów zawierających wiążące postanowienia dotyczące zrównoważonego rozwoju, w tym postanowienia dotyczące ochrony środowiska i międzynarodowych praw pracowniczych, a także podkreśla znaczenie tego, aby przy sporządzaniu towarzyszących układów o stowarzyszeniu uwzględniano polityczną rzeczywistość w zainteresowanych państwach;
  21. przywołuje przykłady skutecznej integracji gospodarczej w państwach Europy Środkowej i Wschodniej, a także Bałkanów Zachodnich, które w znacznym stopniu mogą posłużyć za modele w stosunkach UE z państwami Partnerstwa Wschodniego; jednocześnie podkreśla konieczność uwzględniania różnic istniejących w wymiarze śródziemnomorskim i wschodnim w zakresie rozwiązań, potrzeb, perspektyw i szans;
  22. uważa, że ambicje, jakie UE wiąże z poszczególnymi państwami Partnerstwa Wschodniego, powinny być oceniane w sposób zróżnicowany, w oparciu o zasadę „więcej za więcej”, a kwestie ewentualnego przystąpienia powinny być rozstrzygane indywidualnie zgodnie z postanowieniami art. 49 Traktatu o Unii Europejskiej;
  23. zaleca włączenie do DCFTA postanowień gwarantujących dostęp produktów rolnych pochodzących z państw Partnerstwa Wschodniego, ponieważ w przypadku większości z nich rolnictwo stanowi istotną część ich gospodarek, a możliwość łatwiejszego dostępu produktów rolnych do rynku UE stanowi dla partnerów z Europy Wschodniej jeden z najważniejszych priorytetów;
  24. popiera pomysł utworzenia programu na rzecz rozwoju rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich w ramach sąsiedztwa europejskiego (ENPARD), który mógłby czerpać z doświadczeń programu SAPARD, dostępnego w przeszłości dla państw Europy Środkowej i Południowo-Wschodniej;
  25. z zadowoleniem przyjmuje stałe, międzypaństwowe kontakty w ramach Zgromadzenia Parlamentarnego Euronest (w celu dzielenia się informacjami na temat handlu oraz opracowywania wspólnych stanowisk) oraz w ramach komisji Euronestu (dotyczące konkretnych wydarzeń związanych z handlem między UE i jej partnerami z państw Europy Wschodniej); z zadowoleniem przyjmuje dzielenie się doświadczeniami w ramach Zgromadzenia Parlamentarnego Euronest, które pozytywnie wpływa na wewnętrzny i zewnętrzny wymiar współpracy między członkami Partnerstwa Wschodniego;
  26. wzywa parlamenty krajowe partnerów z Europy Wschodniej do przyspieszenia procesu harmonizacji ustawodawstw krajowych dotyczących gospodarki z unijnym dorobkiem prawnym oraz wspiera parlamenty krajowe w przeprowadzaniu reform związanych z DCFTA poprzez przyjmowanie stosownych zaleceń; zachęca do tworzenia wielostronnych grup roboczych, aby udzielać sobie wzajemnie pomocy w dostosowywaniu regulacyjnym do wszystkich obszarów dorobku prawnego UE związanych z handlem;
  27. uważa, że kluczowe instrumenty polityki handlowej UE wobec państw Partnerstwa Wschodniego powinny być stosowane w sposób ukierunkowany i oparty na wynikach;
  28. popiera stworzenie systemu monitorowania wpływu zewnętrznej polityki handlowej UE na krajowe polityki handlowe partnerów w ramach DCFTA, który powinien umożliwić przedsiębiorcom i społeczeństwu obywatelskiemu wyrażanie opinii;
  29. zobowiązuje swoich współprzewodniczących do przekazania niniejszej rezolucji przewodniczącemu Parlamentu Europejskiego, Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji/ wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, ESDZ, rządowi i parlamentom państw członkowskich i państw Partnerstwa Wschodniego.
-